

Förenklad koncernledningsmodell vid Högskolan i Jönköping

Beslut

Styrelsen beslutar

att godkänna förslag till justerad styrningsmodell för Högskolan i Jönköping och de föreslagna nomineringarna,

att innan detta beslut genomförs ska strukturen fastställas som säkerställer att de externa och interna intressenter som har identifierats får insyn i och kan påverka Högskolans verksamhet och utveckling. Ansvaret för detta åligger genomförandegruppen.

Bakgrund

Styrelsen har fastställt en vision om att bygga ett internationellt universitet i Jönköping till 2025. Detta är en ytterst krävande ambition och innebär bland annat att leverera på de fyra mål som har fastställts:

- att öka den internationella utbildningen
- att öka den internationellt konkurrenskraftiga forskningen
- att öka det externa engagemanget
- att öka studentattraktivitet och studentnöjdhet

För att kunna genomföra detta, och för att kunna säkra att vi uppnår kraven på kvalitet och konkurrenskraft, krävs både vision och handlingskraft i organisationen. Vi behöver

- gemensam syn och samarbete mot gemensamma mål
- tydliga ansvar och befogenheter
- effektivitet i besluts- och genomförandeprocesser

Detta har föranlett stiftelsens styrelse att se över formerna för intern styrning inom högskolan.

Högskolan är organiserad som en koncern med en moderstiftelse och fem helägda dotterbolag. Dagens interna organisation innefattar dels en gemensam ledningsgrupp under ledning av rektor där dotterbolagens VD:ar ingår, dels fem dotterbolagsstyrelser med sammanlagt ca 50 ledamöter. VD i dotterbolagen rapporterar till två instanser. Högskolan har idag drygt 700 anställda.

I arbetet har koncernens legala struktur inte ifrågasatts.

Styrelsen föreslår nu ta ett viktigt steg i syfte att genom förenklad intern ansvarsstruktur stärka förutsättningarna för högskolan att förverkliga Jönköping International University 2025.

Process

Efter inledande diskussioner i styrelsen och avstämning med bolagens ordförande utsåg styrelsen i oktober 2014 en nomineringskommitté för dotterbolagen. Denna fick även i uppdrag att se över den interna styrningen och ansvarsstrukturen.

Vid decembermötet presenterade nomineringskommittén två tänkbara inriktningar för ansvarsstrukturen, här benämnda ökad dotterbolagsinriktning respektive ökad operationell inriktning, och bad styrelsen om vägledning i det fortsatta arbetet. Styrelsen bestämde då att fortsätta utvecklingen mot en ökad operationell inriktning och gav nomineringskommittén instruktionen att ta fram ett förslag på ansvarsstruktur.

Nomineringskommittén har informerat och inhämtat synpunkter från VD:arna för dotterbolagen i grupp såväl som i enskilda samtal, samt från dotterbolagens ordförande.

Nomineringskommittén har också tagit del av preliminära rekommendationer från bedömargruppen för EQUIS-ackreditering av handelshögskolan. Bland annat rekommenderas att förtydliga strategin framåt, att öka samarbetet med övriga fackhögskolor och att minska komplexiteten i den bolagsinterna organisationen.

Övergripande information om förslaget har delgetts sittande bolagsstyrelser samt högsta ledningen för de organisationer som stiftelsen tidigare har gett rätt att samråda om bemanningen av en plats i en av fackhögskolornas styrelser.

Förslagets övergripande inriktning och motivering

En tydligare och mer effektiv ledningsorganisation ska åstadkommas genom att

- stärka arbetet i högskolans ledningsgrupp och att
- stärka VD:s roll med fokus på kärnverksamheten i de verksamhetsdrivande dotterbolagen.

Därför reduceras bolagsstyrelsernas roll till den formella uppgiften att fatta de beslut som endast styrelsen kan fatta enligt aktiebolagslagen, och bemannas från högskolans ledning.

Detta ger en tydligare ansvarsfördelning med betoning på individers ansvar på olika nivåer. Vi får en tydligare rapportgång inom ledningen. Vi får en enklare intern ledningsorganisation med möjlighet till större effektivitet. Ledningsgruppen får bättre förutsättningar för att nå en gemensam syn och arbeta mot gemensamma mål inom högskolan.

Samtidigt skapar vi behovsstyrda former för samspelet mellan bolagens ledning och de olika de intressenter som tidigare till viss del var representerade i bolagsstyrelserna. Det externa engagemanget

i utbildningen och forskningen vid fackhögskolorna är av stor betydelse och ska säkras genom externa råd på bolags- och programnivå. Lärare och studenter ska involveras vid beredning och beslut rörande utbildning och forskning.

Justerad ansvarsfördelning

Nedan skisseras översiktligt den justerade ansvarsfördelningen. Kursiv stil indikerar förändringar visavi nuläget. Det framgår att förändringen innebär att VD i bolagen får ett ökat ansvar som i stort motsvarar den nuvarande bolagsstyrelsen. Systemen för uppföljning och kontroll ska vara gemensamma för hela högskolan.

Stiftelsen – styrelsens ansvar

- Förhandlingspart mot staten och mottagare av statlig finansiering
- Verksamhetens övergripande mål och strategier
- Verksamhetens huvudsakliga (institutionella) organisation
- Högskolans finansiella ställning
- Förvaltning av egendom & angelägenheter
- Tilldelas rätt till examina
- Finansiell fördelning till Fackhögskolorna
- Utse och utvärdera rektor

Rektors ansvar

- Verkställande ledamot i styrelsen.
- Ansvarar för högskolan och följer högskolans verksamhet,
- Löpande förvaltning i stiftelsen
- Utse och leda högskolans ledningsgrupp
- *Tillse ett effektivt system för uppföljning och kontroll*
- *Utse och utvärdera VD i helägda dotterbolag*

Beslutsprocesser för ledningsgruppen (att utveckla under genomförandet)

Utveckla och implementera strategi och verksamhetsmål
Utveckla och implementera policyer,
Beredning av ärenden inför Stiftelsestyrelsen
Bolagens planer för utbildning och forskning
Samordning och synergier inom gemensamma områden.
Följa upp och analysera verksamhetens kvalitet och resultat
Budget och ekonomisk uppföljning

Dotterbolagen - styrelsens ansvar

- Bolagsstyrelserna formaliserar de beslut som endast styrelsen kan fatta enligt ABL. Här ingår att utse VD, att utse firmatecknare i bolaget och att lämna årsredovisning. *Övriga beslut för bolaget fattas av VD eller enligt VD:s delegation.*

Dotterbolagen - VD:s ansvar

- *Ansvarar för verksamheten inom bolaget*
- *Fastställer bolagets verksamhetsmål, strategier, organisation, planer för verksamheten.*
- *Disponerar beviljad finansiering; upprättar budget & följer den ekonomiska utvecklingen*
- *Utser och leder bolagets ledningsgrupp*
- *Ska säkra att lärare och studenter är representerade vid beredning av beslut rörande utbildning och forskning.*
- *Ska tillsätta och (låta) leda ett eller flera externa råd för bolagets verksamhet.*
- Verkställer beslut som fattas av stiftelsen,
- Löpande förvaltning i bolaget

Genomförande

Genomförandet leds från Stiftelsestyrelsen av Jan Åke Jonsson som ansvarig. Den exakta strukturen för detta kommer att utvecklas omedelbart efter beslut när en detaljerad arbetsplan utvecklats. För det operativa genomförandet ansvarar högskolans ledningsgrupp under ledning av rektor.

Förändringen ska genomföras genom att

- anpassa ansvarsstrukturen för koncernen enligt ovan
- definiera vilka övergripande beslutsprocesser som ska drivas av koncernens ledningsgrupp
- säkra att rätt balans och kompetens finns i ledningsgruppen
- säkra att den operativa verksamheten följer ovanstående struktur

Ansvarsstrukturen för koncernen anpassas formellt genom att stiftelsen fastställer nya bolagsordningar och bemannar dotterbolagsstyrelser vid bolagsstämmorna under våren 2015. Ansvarsstrukturen förtydligas därefter genom revisioner av instruktioner och arbetsordningar.

Nomineringar

Nomineringskommittén föreslår att rektor utses till ledamot och ordförande i de helägda dotterbolagen. Därtill kommer facklig representation enligt *Lag (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. Dotterbolagets VD är föredragande.*

Bolagsinterna råd

Då en större del av besluten inom bolagen fattas av VD behöver bolagen se över den interna organisationen och beredningsprocesserna med utgångspunkt från behovet av att få information och påverka. Vid behov bör interna fora skapas där studenter och anställda kan få nödvändig input och feedback. Den ersätter inte de formella beslutsordningar som redan finns, t.ex. MBL. Sådana interna råd ska vara behovsriktade och beslutas av respektive dotterbolags-VD.

I frågor som rör det akademiska innehållet i utbildningen och forskningen är det kollegiala inflytandet viktigt för säkra kvaliteten. Dessa frågor hanteras redan idag i fora där lärare och forskare är representerade. Studenterna är väl representerade på HJ-nivå i bland annat högskolans ledningsgrupp, i utbildningsrådet och i Nämnden för utbildning och forskarutbildning. Detsamma gäller inom bolagen där studenter är representerade i olika beredande och beslutande for för utbildningen.

Externa Råd

För att uppnå de fastställda strategierna och dess mål behöver Högskolan ta in extern kompetens av olika slag. Detta sker i samarbete med en mängd olika partners från näringslivet och de offentliga verksamheterna: projektsamarbeten i utbildningen och forskningen, arbetsmarknadsdagar, fadderföretag, verksamhetsförlagd utbildning och uppdragsutbildning.

Samtidigt är det väsentligt att externa företrädare och branschexperter med lokal, nationell och internationell utblick och förankring från näringslivet och det offentliga har möjlighet att på en mera övergripande nivå få information, påverka och medverka till en gynnsam utveckling av Högskolan.

De externa råd som etableras för detta syfte skall vara behovsstyrda och beslutas av respektive dotterbolags VD. Utformandet av dessa bör förankras i högskolans ledningsgrupp för säkerställande av eventuella synergier mellan de olika dotterbolagen.